فصل‌نامه‌ی مطالعات توسعه‌ی اجتماعی- فرهنگی، دوره‌ی نهم، شماره‌ی ٤، بهار ١٤٠٠، صفحات ٥٨-٣٣

مقاله پژوهشی

تحلیل تماتیک خبرهای المپیک ۲۰۲۰ توکیو با تأکید بر جنسیت (مطالعه موردی: روزنامه شرق)

صدیقه رضایی پاشا[۱]، فریده شریفی فر[۲]، محمود شارع پور[۳]، علی اصغر کیا[٤]

تاریخ دریافت: ١٤٠٠/٠٦/٠٢ تاریخ پذیرش: ١٤٠٠/٠٩/١٤

چکیده

هدف از نگارش این مقاله، تحلیل تماتیک خبرهای المپیک ۲۰۲۰ توکیو با تأکید بر جنسیت و ارائه‌ی الگویی بومی از مؤلفه‌های مرتبط با آن با استفاده از نظریه‌های متخصصان است. روش‌شناسی مقاله‌ی حاضر در چارچوب استراتژی تحقیق کیفی و بر اساس روش تحلیل تماتیک داده‌های متنی رویداد المپیک توکیو ۲۰۲۰ (۱مرداد الی ۱۷ مرداد سال ١٤٠٠) در روزنامه‌ی شرق می‌باشد که به صورت نمونه‌گیری هدفمند، ابتدا بر اساس وجوه مشترک، تم‌های مرتبط، اصلی و در نهایت تم‌های مرکزی هر کدام از مقولات موضوع تحقیق را شناسایی و در نهایت شبکه‌ی مضامین مرتبط با چیستی بازنمایی جنسیت در رسانه‌ای ایرانی را ترسیم و تحلیل می‌کند. یافته‌ها در پژوهش حاضر نشان می‌دهد که، مفاهیم « هژمونی، استعاره‌های ورزشی، فرا واقعیت» برای ترسیم بازنمایی جنسیت، نقش کلیدی دارد. این پژوهش می‌تواند الگوی مناسبی با نگاهی کلی‌گرا، سیستمی و بلندمدت به مقوله‌ی جامعه‌شناسی ورزش المپیک باشد.

واژه‌های کلیدی: جنسیت؛ خبرهای ورزشی؛ المپیک ۲۰۲۰ توکیو؛ تحلیل تماتیک؛ روزنامه‌ی شرق.

[۱] دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی ورزش، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
rezaeepasha@yahoo.com

[۲] استادیار مدیریت ورزشی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده‌ی مسئول)
f_sharififar@azad.ac.ir

[۳] استاد جامعه‌شناسی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران
sharepour@yahoo.com

[٤] استاد روزنامه‌نگاری، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران
aliasgharkia۲۲@gmail.com

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

مقدمه

رسانه‌ها فراگیرترین و مؤثرترین نهاد تولید، بازتولید و توزیع دانش و معرفت در مقایسه با سایر نهادهای آگاهی و شناخت در جهان جدید هستند. لذا رسانه‌ها را باید سازنده‌ی محیط نمادینی دانست که تأثیر عمده‌ی آن‌ها، شکل‌گیری تصویر ذهنی مخاطب از دنیای اطراف است. رسانه‌ها بر شناخت و درک عموم از جهان تأثیر می‌گذارند، به این معنا که آگاهی و ذهنیت مردم نسبت به جهان بستگی به محتوایی دارد که از رسانه‌ها دریافت می‌کنند؛ زیرا رسانه‌ها واسطه و میانجی بین آگاهی‌های فردی و ساختارهای گسترده‌تر اجتماعی و سازنده‌ی معنا هستند. رسانه‌ها همچون آینه برای انعکاس واقعیت عمل نمی‌کنند، بلکه بر ساخت اجتماعی واقعیت تأثیر می‌گذارند. بر این اساس، بازنمایی، ساخت رسانه‌ای واقعیت است(مهدی‌زاده، ۱۳۸۷: ۷۸) پدیده‌ی ورزش در دنیای امروز یکی از عام‌ترین پدیده‌هایی شده است که تقریباً همه‌ی انسان‌ها با آن مواجه هستند. می‌توان ادعا کرد که نقش رسانه‌های جمعی در حوزه‌ی ورزش بسیار مهم است؛ زیرا تجربه‌ی عموم مردم از ورزش بستگی عمیق به آن چیزی دارد که رسانه منتقل می‌کند. به عبارت دیگر در برقراری ارتباط بین ورزش و مردم رسانه نقش واسط را ایفا می‌کند؛ لذا رسانه به شدت بر نوع ادراک و تجربه‌ی مردم از ورزش اثر دارد(روستایی، ۱۳۹٤: ٤۹). ورزش همواره از ابعاد مختلفی سوژه‌ی رسانه‌ها است. جنسیت، یکی از مهم‌ترین مسایلی است که در این گستره مطرح بوده و مناقشات زیادی را در این حوزه برانگیخته است(احمدی و دیگران، ۱۳۹٤: ۸)». دو نهاد اجتماعی که گفتمان هژمونی را در جامعه‌ی مدرن امروزی بر عهده دارند عبارتند از: رسانه و ورزش. ورزش و رسانه به هم وابسته بوده و با یکدیگر دارای رابطه‌ی همزیستی مسالمت‌آمیز هستند. همان طور که کین[۱] بیان نموده برای قرن‌ها ورزش چنان با مردان پیوند خورده که دو مفهوم: ورزش و مردانه‌بودن، مترادف هم شده‌اند. ورزش به عنوان نهاد اجتماعی هژمونیک، برتری مردان نسبت به زنان را طبیعی می‌سازد. درواقع، گفتمان هژمونی در ورزش وجود دارد و این هژمونی توسط نوع پوشش رسانه از نهاد ورزش، مورد حمایت قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر، رسانه از طریق ایجاد و انعکاس نگرش‌های اجتماعی مربوط به مردان و زنان، هژمونی موجود در ورزش را تقویت می‌کند. می‌توان گفت که رسانه از طریق تولید، بازتولید و مشروع‌سازی به حفظ هژمونی مردان در ورزش کمک می‌کند. پس ورزش بر قدرت و کنترل مردان صحه گذاشته و بدین

[۱] Kane

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

طریق زنان را محدود می‌سازد. لذا می‌توان گفت که ورزش و رسانه با کمک هم به ایجاد و انعکاس هژمونی مردانه می‌پردازند. بسیاری از محققان تلاش نموده‌اند که نشان دهند چگونه نهاد ورزشی و رسانه با کمک هم به تداوم سلطه‌ی مردان در جامعه کمک می‌نمایند. مکانیسم انجام این کار از طریق پوشش فراوان ورزش مردان و به حداقل رساندن ورزش زنان است. بدین ترتیب رسانه‌ها از طریق نوع و میزان پوشش ورزش، به تسلط مردان کمک می‌کنند. پس ورزش و رسانه‌های جمعی به بازتولید و تقویت ایدئولوژی مسلط در مورد نظم جنسیتی در جامعه می‌پردازند(شارع پور، ۱۳۸۸: ۱۸). بررسی‌ها نشان می‌دهد که در عمل، مردان و زنان در رسانه‌های جمعی به صورتی بازنمایی شده‌اند که با نقش‌های کلیشه‌ای فرهنگی که در جهت بازسازی نقش‌های جنسیتی سنتی به کار می‌روند، سازگاری دارند. به عبارتی رسانه‌ها با نشان‌دادن مردان و زنان به این صورت، بر ماهیت طبیعی نقش‌های جنسی و عدم برابری جنسی صحه می‌گذارند(استریناتی[۱]، ۱۳۸۰ به نقل از احمدی و همکاران، ۱۳۹٤: ۸). «برخی معتقدند زن یا مردبودن جدای از ویژگی بیولوژیک، یک ویژگی اجتماعی است(احمدی و دیگران، ۱۳۹٤: ۸)». با توجه به نقش و کارکرد رسانه‌ها در تولید و بازتولید روابط و مناسبات قدرت از طریق رویه‌های گفتمانی و ایدئولوژیکی در قالب بازنمایی و معناسازی جنسیت در رسانه‌های ورزشی، اتخاذ رویکردی انتقادی به بازنمایی‌های رسانه‌ای ضروری است. فرض بنیادین این پژوهش این است که بازنمایی‌ها و معناسازی‌های رسانه‌ای، امری ذاتی و طبیعی نیست، بلکه برساخته‌ای اجتماعی، فرهنگی، زبانی و گفتمانی است؛ لذا این پژوهش با بهره‌گیری از روش تحلیل تماتیک به عنوان روشی برای شناخت، تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده‌های کیفی به‌دست‌آمده از داده‌های متنی و نیز روشی برای طراحی الگوی مفهومی مناسب، تلاش کرده است تا الگویی مناسب برای تعریف تحلیل تماتیک خبرهای المپیک با تأکید بر جنسیت طراحی کند و درصدد دست‌یابی پاسخ به این سوال می‌باشد که جنسیت در پوشش خبری رویدادهای ورزشی المپیک ۲۰۲۰ توکیو، در روزنامه‌ی شرق چگونه تبیین می‌شود؟

پیشینه‌ی پژوهش

نظری آزاد و همکاران در تحقیقی به تحلیل جامعه‌شناختی از نابرابری جنسیتی در ورزش (از منظر زنان ورزش‌کار قهرمان ملی) پرداختند. در این تحقیق با استفاده از روش پیمایش، تعداد ۲۲۲

[۱] Strinati

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

نفر از زنان ورزش‌کار در سطح ملی و بین‌المللی به عنوان نمونه‌ی آماری با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان دادند، متغیرهای پایگاه اجتماعی – اقتصادی، ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی، الگوپذیری از والدین، تحصیلات زنان و استفاده از رسانه‌ها، به ترتیب، بیش‌ترین تأثیر را بر متغیر وابسته‌ی تحقیق داشته و در مجموع توانستند بیش از ٤۹درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین نمایند(نظری آزاد و دیگران، ۱۳۹۸)

عزیزی و همکاران بازی‌های رایانه‌ای و بازنمایی زنان (تحلیل نشانه‌شناختی مجموعه بازی السا) را مورد بررسی قرار دادند. پژوهش حاضر با مطالعه بر روی مجموعه بازی رایانه‌ای السا در پی واسازی کلیشه‌های جنسیتی زنانه است. یافته‌ها نشان داد حضور شخصیت زن در اغلب صحنه‌ها تروماتیک و مسأله‌دار است؛ کلیشه‌های جنسیتی نهفته در پس این بازی، زنان را متعلق به خانه و محیط آن می‌داند و از طریق طبیعی‌سازی نقش‌های جنسیتی در پی تشدید روابط موجود است(عزیزی و همکاران، ۱۳۹۷)

باراندا[۱] و همکاران در تحقیقی به بررسی تفاوت‌های جنسیتی در پوشش اخبار ورزشی در توییتر پرداختند. کلیشه‌های جنسیتی بر ادراک از خود دختران و پسران تأثیر می‌گذارد. رفتار افتراقی دریافت‌شده توسط چهره‌های ورزشی در رسانه‌ها یکی از عوامل اصلی در تداوم کلیشه‌ها در مورد ورزش است. هدف از این تحقیق، تجزیه و تحلیل این موضوع است که آیا کانال‌های ارتباطی جدید مانند توییتر هنگام گزارش اخبار ورزشی، کلیشه‌های جنسیتی را حفظ می‌کنند یا خیر؟ برای این منظور، چهار رسانه‌ی پرطرفدار در اسپانیا مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند که شامل رسانه‌های الپیا- دیپورتس[۲]، ای بی سی- دیپورتس[۳]، ماراکا[٤] و موندو دیپورتیوو[٥] در طی یک دوره‌ی پنج‌ماهه، از مارس تا ژوئن سال ۲۰۱٦ مورد مطالعه قرار گرفتند. نمونه‌ی مورد نظر شامل ٦٥۱٤ توییت بود که ۱۹/۹٦٪ آن‌ها در مورد ورزش‌کاران مرد در مقایسه با ۸۱/۳٪ از آن‌ها که زنان ورزشکار را به تصویر کشیدند. توییتر همچنان در خدمت رسانه‌های سنتی است که همان تعصبات جنسیتی را تکرار و حتی آن‌ها را تقویت می‌کنند(باراندا و دیگران، ۲۰۲۰)

[۱] Clara Sainz-de-Baranda
[۲] ElPais_Deportes
[۳] ABC_Deportes
[٤] Marca
[٥] Mundo Deportivo

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

چوکووراه[۱] و همکاران نابرابری جنسیتی در پوشش رسانه‌ای و رفاه ورزش‌کاران در ورزش نیجریه: تأثیر سیاست ورزش نیجریه را با توجه به سیاست اتحادیه‌ی آفریقا بررسی کردند.

بررسی نابرابری‌های جنسیتی در ورزش همچنان بسیار مهم است. این مطالعه، نابرابری جنسیتی را در پوشش رسانه‌ای و رفاه تیم‌های ملی مطابق با سیاست ورزشی نیجریه و سیاست اتحادیه‌ی آفریقا ۲۰۶۳ بررسی کرد. بیست ورزش‌کار زن رشته‌های ورزشی فوتبال و دو و میدانی با پنج مربی در مصاحبه‌های عمیق شرکت کردند. از روش تجزیه و تحلیل موضوعی استفاده شد. شرکت‌کنندگان تفاوت قابل توجهی(حدود ۸۰ درصد) در حقوق بین ورزش‌کاران زن و مرد تیم ملی و همچنین اختلافات قابل توجهی را در رفاه گزارش کردند. همچنین اختلافات مشابهی در پوشش رسانه‌ای مشاهده شد. زنان ورزش‌کار به عنوان یک ورزش‌کار درجه‌ی دوم و فرعی تصور می‌شوند؛ در حالی که بسیاری از آن‌ها انصراف می‌دهند یا ملیت‌های دیگر را انتخاب می‌کنند تا در بالاترین سطح بتوانند رقابت کنند. با وجود سیاست‌های ورزشی اتحادیه‌ی آفریقا، نتایج بررسی، نیاز به توجه و تمرکز بیش‌تر در دست‌یابی به برابری جنسیتی را در ورزش نیجریه نشان می‌دهد(چوکووراه و دیگران، ۲۰۲۰)

کالوو اورتگا[۲] پوشش خبری ورزش‌کاران زن در جریان بازی‌های المپیک را مورد مطالعه قرار دادند. هدف از این تحقیق تجزیه و تحلیل بازنمایی و اهمیت اخبار در مورد زنان ورزش‌کار در مقایسه با همتایان مرد خود در پوشش ورزشی تلویزیون توسط کانال‌های اصلی عمومی در اسپانیا در طول بازی‌های المپیک ریودوژانیرو(۲۰۱۶) است. برای این کار، از روش تجزیه و تحلیل محتوا استفاده شد. نتایج تحلیل ۸۶۱ خبر، نشان داد که میزان پوشش زنان ورزش‌کار در طول دوره‌ی المپیک با توجه به اطلاعات روزانه‌ی ارائه‌شده در خارج از دوره‌ی المپیک، افزایش یافته است. البته این افزایش پوشش هرگز از میزان پوشش دریافتی ورزش‌های مردان فراتر نرفت. با وجود این، از نظر اهمیتی که به اخبار داده می‌شود و به دلیل مرتبط بودن مسابقات ورزشی و موفقیت‌های تیم ملی زنان در این دوره عدالت خاصی بین جنسیت وجود دارد. این نتایج ماهیت زودگذر اخبار مربوط به زنان در ورزش را نشان می‌دهد که این نتیجه محدود به زمان رقابت است؛ چراکه زنان در این صورت از چنان اهمیتی برخوردار می‌شوند که نادیده‌گرفتن و

[۱] Linda N. Chukwurah
[۲] Elena Calvo-Ortega

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

اختصاص‌ندادن وقت به آن‌ها غیر ممکن باشد. این نتایج در مقایسه با این واقعیت است که زنان اسپانیایی بیش‌تر از مردان در بازی‌های المپیک که در ریو دو ژانیرو در سال ٢٠١٦ برگزار شد، مدال‌های المپیک را کسب کردند(کالوو اورتگا و دیگران، ٢٠٢٠)

بروس[1] و همکاران در تحقیقی به بررسی قوانین جدید برای زمان‌های جدید: زنان ورزشی و بازنمایی رسانه‌ها در موج سوم پرداختند. در اوایل دهه‌ی ٢٠٠٠، محققان فمینیست شیوه‌های بازنمایی بی‌شماری را شناسایی کردند که از طریق آن رسانه‌های ورزشی، زنان ورزشی را نادیده گرفته، بی‌اهمیت و جنسی می‌کردند. در آن زمان، چکیده‌ی تحقیقات انجام‌شده روی مجموعه‌ای از شش "قانون" رسانه‌ی نانوشته به این نتیجه رسید که در بهترین حالت، رسانه‌های سنتی در یک گفت‌وگوی زیبا یا قدرتمند به طور دوجانبه به ورزش زنان نزدیک می‌شوند که در کنار هم قرارگرفتن زنانگی و ورزش‌کاری را ناسازگار می‌سازد. در دهه‌ی گذشته، ظهور اخبار و رسانه‌های اجتماعی مبتنی بر اینترنت زمینه‌ی بازنمایی را از جمله تحول در باور عمومی و به اشتراک‌گذاری اطلاعات در سایت‌های شبکه‌های اجتماعی به طرز چشمگیری تغییر داده است. در این چشم‌انداز رسانه‌ای تغییریافته، نویسندگان مقاله، تحقیقات انجام‌شده در آمریکا و همین طور در سطح جهان را در مورد ١٥ قانون تاریخی و نوظهور بازنمایی رسانه تلفیق نموده تا درک محققان از وضعیت فعلی و دامنه‌ی اعمال بازنمایی را گسترش دهند. علاوه بر این، آن‌ها از دیدگاه نظری فمینیسم موج سوم و مطالعات فرهنگی استفاده کردند تا روش‌هایی را که محققان فمینیست می‌توانند روندهای تاریخی و نوظهور چگونگی تصور زنان ورزشی در فرهنگ عامه را مفهوم‌سازی و درک کنند، به کار ببرند. به طور خاص، آن‌ها پیامدهای فمینیسم موج سوم را برای درک ظهور یک گفتمان زیبا و قدرتمند در ایالات متحده در نظر گرفتند که تفسیرهای غالب از پوشش رسانه‌های ورزشی را به چالش می‌کشد و به ارزش محققان رسانه‌های ورزشی فمینیست برای گسترش چارچوب‌های تفسیری خود برای ایجاد معنی پوشش رسانه‌ای اشاره می‌کند(بروس و دیگران، ٢٠١٦)

بروس[2] (٢٠١٣) در مطالعه‌ای به بررسی تأملاتی در ارتباطات و ورزش: در مورد زنان و زنانگی پرداخت. در این مقاله، تونی بروس مسایل مهم فرهنگی و اجتماعی را در رابطه‌ی بین ورزش میانجی‌گری و زنان در نظر می‌گیرد. این مقاله نتایج بیش از ٣٠ سال تحقیق را منعکس

[1] Toni Bruce
[2] Toni Bruce

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

می‌کند و نه‌تنها تمایلات اصلی و تغییرات در نحوه‌ی پوشش رسانه‌ها از رویدادهای ورزشی زنان و دستاوردهای آن‌ها را ارزیابی می‌کند، بلکه همچنین در نظر می‌گیرد که چگونه این پوشش با احساس زنان نسبت به ورزش و رابطه‌ی آن‌ها ارتباط برقرار می‌کند. مقاله با استدلال‌های اصلی در مورد اهمیت فرهنگی ارتباطات و آمیختگی ورزشی آغاز می‌شود. بخش دوم در مورد سفر شخصی و علمی نویسنده با ورزش، با لمس موضوعات و نگرانی‌های اصلی در یک برنامه‌ی تحقیقاتی متمرکز بر جنسیت و ورزش، بیان می‌شود. بخش متمرکز «در مورد زنان و زنانگی» تحقیقات متنوعی را از سراسر جهان با استفاده از رویکردهای مختلف نظری و روش‌شناختی در نظر می‌گیرد. در این بخش برنامه‌های تحقیقاتی برجسته شده است که گرایش اصلی رسانه‌ها را در پوشش ورزش زنان و موانع فرهنگی و شغلی تغییر معنادار روشن می‌کند. بخش پایانی مقاله به چشم‌اندازها و چالش‌های تغییر در گفتمان‌های فرهنگی متکی است که رسانه‌ها در چارچوب درک زنان و ورزش به آن‌ها اعتماد می‌کنند(بروس و دیگران، ۲۰۱۳)

اگرچه در تحقیقات صورت‌گرفته به نظریه‌ی تبعیض جنسیتی رسانه‌ای با سایر موارد مانند سیاست و نژادپرستی در ورزش اشاره دارد و ورزش مردان در مقایسه با ورزش زنان در رسانه‌های مختلف، پوشش بسیار بیش‌تری داشته است و از دیدگاه نظریه‌های انتقادی فمینیستی و نظریه‌ی هژمونی و نظریه‌ی عینیت‌سازی بنیان نهاده و نظریه‌ی نابودی نمادین و نظریه‌ی رفتار افتراقی و... که با روش‌های تحقیق کمی و کیفی تحلیل محتوا و گفتمانی و روش فلدمن و... بررسی شده است و اگرچه در یک پژوهش نتیجه‌ی معکوس خلاف نظریه‌های موجود را نشان می‌دهد که می‌توان به نتایج تحقیقاتی کالوو اورتگا(۲۰۲۰) اشاره کرد که پوشش خبری ورزش‌کاران زن در جریان بازی‌های المپیک را بررسی کرده است و به این نتایج رسیده است که همیشه پوشش رسانه‌ای بر علیه زنان نیست؛ ولی ممکن است یکی از دلایل به دست آمدن این نتیجه این باشد که زنان اسپانیایی بیش‌تر از مردان در بازی‌های المپیک که در ریو دوژانیرو در سال ۲۰۱۶ برگزار شد، مدال‌های المپیک را کسب کردند. نتایج این پژوهش به طور قابل توجهی با نتایج تحقیقات قبلی متفاوت است و اهمیت و نیاز به اقدامات احتیاطی روش‌شناختی را در این نوع مطالعه تأکید می‌کند. حال آن که، پژوهش حاضر درصدد است موضعی درونی و معناکاوانه در تحلیل خبرهای المپیک ۲۰۲۰ توکیو با تمایز جنسیت در رسانه‌ی ایرانی ارائه دهد؛ به طوری که، آن چه از طریق این پژوهش حاصل می‌شود، می‌تواند مبنایی برای دیگر پژوهش‌ها باشد. آن چه که می‌تواند پژوهش حاضر را از دیگر پژوهش‌ها متمایز کند و جنبه‌ای نسبتاً بدیع و نوین بدان بخشد،

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

مقوله‌بندی نوینی از تحلیل تماتیک خبرهای المپیک ۲۰۲۰ توکیو با تأکید بر جنسیت است که با یک دیدگاه ترکیبی (کلان و خرد و پست مدرن) بر اساس حمل معناها و پیام‌های اجتماعی را در بر می‌گیرد که قدرت خلاقیت و نوآوری محقق در این تحقیق در ایجاد یک مدل مفهومی نظریه‌ای درباره‌ی مطالعه‌ی المپیک توکیو ۲۰۲۰ در زمینه‌ها و متن‌های مختلف اجتماعی است که بر این اساس پژوهش حاضر با نگاهی جامعه‌شناختی در صدد تحلیل تماتیک خبرهای المپیک ۲۰۲۰ توکیو، معنایابی آن‌ها و چگونگی شکل‌گیری، تکوین و تثبیت این سبک‌ها با تأکید بر جنسیت است.

مبانی نظری پژوهش

نظریه‌ی تحلیل انتقادی استعاره

این نظریه، ارائه‌ی روشی برای درک بهتر رابطه‌ی میان زبان و تفکر است تا بتوان بر اهرم‌های فشار مدرنیته کنترل بیش‌تری داشت. رویکرد تحلیل انتقادی استعاره نشان می‌دهد کدام دسته از عوامل بر انتخاب واژه‌ها و عبارات برانگیزاننده‌ی احساسات توسط قدرتمندان جامعه، سیاست-مداران، صاحبان رسانه و ورزش، نقش دارند. استعاره‌ها غالباً اثر گذارند(حتی به قول لیکاف: استعاره‌ها می‌توانند کشنده باشد)؛ چراکه شیوه‌های خاص نگاه به جهان را به ما می‌قبولانند. این باور وجود دارد که درک بهتر زبان، اساس خلق جامعه‌ای بهتر است. تحلیل انتقادی استعاره روشی برای آشکارسازی ایدئولوژی‌ها، نگرش‌ها و باورهای زیربنایی است و بنابراین ابزاری حیاتی برای درک و فهم بیش‌تر روابط پیچیده بین زبان، اندیشه و بافت اجتماعی در اختیار می‌گذارد(چارتریس بلک[1]، ۱۳۹۸: ۳). محقق معتقد است که کاربست استعاره‌های جنگ در گزارش‌های ورزشی نوعی زبان رقابتی را در نظام‌های اجتماعی ایجاد و تقویت می‌کند که برای همه‌ی اشکال رفتار رقابتی اجتماعی ارزش‌گذاری بالایی قایل هستند. استعاره‌های مفهومی برای ورزش‌های خاص از قبیل جودو، جنگ است و بسکتبال یک بازی جنگنده، غیره... به طور ضمنی، به بازنمایی معنایی در سطح بالاتر اشاره می‌کند: ورزش، مبارزه برای بقاست. بنابراین اگر جودو، جنگ است، پس می‌توان گفت که جنگ‌ها نیز گویی نوعی مسابقه‌ی جودو هستند. این ادعا از لحاظ ایدئولوژیک بسیار مهم است؛ زیرا اگر استعاره‌های برخورد در گزارش‌های ورزشی به هنجار تبدیل گردند، می‌توانند این زیربنای مفهومی را القا کنند که جنگ‌های واقعی طوری بازنمایی شوند که گوئی

[1] Jonathan Charteris Black

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

«صرفاً» مسابقه‌ای ورزشی هستند. البته این می‌تواند مقاومت در برابر جنگ را به حداقل برساند. همچنین در این سطح پنهان، استعاره‌های گزارش ورزشی دارای ویژگی‌های معناشناختی مشابه با ویژگی‌های سایر انواع گفتمان‌ها از قبیل سیاست هستند. میلز[۱](۲۰۰۸) معتقد است، جنسیت‌زدگی زبان را نمی‌توان به طور ساده یک اشتباه شخصی یا لغزش زبانی دانست که به خاطر عدم تفکر یا فقدان آگاهی اتفاق می‌افتد و بنابراین با توجه و تمرکز روی اشتباهات و کاربرد گزینه‌های مناسب قابل اصلاح است. میلز معتقد است تبعیض جنسیتی درست مثل تبعیض نژادی و دیگر شکل‌های تبعیض زبانی ریشه در عوامل اجتماعی مهم‌تری دارد؛ از جمله نابرابری قدرت و نزاع بر سر این که چه کسی حق استفاده از موقعیت، منابع و امکانات را دارد(مطهری و همکاران، ۱۳۹٤: ۱۵۵). پس می‌توان گفت زبان جنسیت‌زده به هیچ عنوان یک عامل طبیعی و ذاتی نیست. در واقع آن چه زبان را جنسیت‌زده می‌کند، پیامدهای منفی‌ای است که در یک اجتماع وجود دارد. در نهایت و به طور کلی دو دیدگاه در ارتباط با جنسیت‌زدگی در زبان وجود دارد: یکی آن که جنسیت‌زدگی در زبان با ارائه‌ی الگوهای فرضیه‌ی نام‌گذاری موجبات خلق جامعه‌ای جنسیت‌زده را فراهم می‌کند و دیگری این‌که جنسیت‌زدگی جامعه خارج از حوزه‌ی زبان قرار دارد و زبان صرفاً بازتابی از جنسیت‌زدگی نظام اجتماعی است. البته معانی در دسترس اهل زبان نیز بخشی از همان نظامی هستند که جنسیت‌زدگی را ترویج می‌کنند و اندیشیدن درباره‌ی معانی و آگاه‌کردن دیگران از آن راهی برای کاهش بازتولید مداوم معانی جنسیت‌زده است. در حقیقت معانی همیشه در انحصار فرهنگ‌ها باقی نمی‌مانند و زبان به تقاضای جدید گویندگان خود پاسخ می‌دهد. درواقع افزایش آگاهی جامعه منجر به بروز تحولاتی در کاربرد واژگان زبان می‌شود؛ حتی اگر این تحولات منجر به بروز تغییری کلی در نگرش‌ها نگردد ولی باز هم افراد مجبور به تفکر و بازنگری در نگرش‌های خود خواهند شد.

نظریه‌ی فوق واقعیت ژان بودریار[۲]

بودریار از مفهوم «حاد واقعیت[۳]» برای بیان کارکرد رسانه‌ها در نمایان‌سازی واقعیت استفاده کرد؛ زیرا به اعتقاد وی رسانه‌ها با بزرگ‌نمایی یا تحریف اطلاعات درباره‌ی یک رخداد واقعی

[۱] Charles Wright Mills
[۲] Jean Baudrillard
[۳] Hyper Reality

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

ورزشی، سبب می‌شوند تا دیگر اثری از واقعیت اولیه در گزارش‌های رادیویی، تلویزیونی یا مطبوعاتی باقی نماند(بودریلارد، ۲۰۰۷: ٤۹).

نظریه‌ی هژمونی گرامشی

یکی از مهم‌ترین مباحث مطالعات فرهنگی درک گرامشی از هژمونی است (جیولیونوتی[۱]،۱۳۹۰: ۸۲). دو نهاد اجتماعی دارای هژمونی در جامعه‌ی مدرن امروزی عبارتند از: رسانه و ورزش. ورزش و رسانه به هم وابسته بوده و با یکدیگر دارای رابطه‌ی همزیستی مسالمت‌آمیز هستند. همان طور که کین بیان نموده برای قرن‌ها ورزش چنان با مردان پیوند خورده که دو مفهوم: ورزش و مردانه‌بودن، مترادف هم شده‌اند. ورزش به عنوان نهاد اجتماعی هژمونیک، برتری مردان نسبت به زنان را طبیعی می‌سازد. درواقع، هژمونی در ورزش وجود دارد و این هژمونی توسط نوع پوشش رسانه از نهاد ورزش، مورد حمایت قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر، رسانه از طریق ایجاد و انعکاس نگرش‌های اجتماعی مربوط به مردان و زنان، هژمونی موجود در ورزش را تقویت می‌کند. می‌توان گفت که رسانه از طریق تولید، بازتولید و مشروع‌سازی به حفظ هژمونی مردان در ورزش کمک می‌کند. پس ورزش بر قدرت و کنترل مردان صحه گذاشته و بدین طریق زنان را محدود می‌سازد. لذا می‌توان گفت که ورزش و رسانه با کمک هم به ایجاد و انعکاس هژمونی مردانه می‌پردازند. بسیاری از محققان تلاش نموده‌اند که نشان دهند چگونه نهاد ورزشی و رسانه با کمک هم به تداوم سلطه‌ی مردان در جامعه کمک می‌نمایند. مکانیسم انجام این کار از طریق پوشش فراوان ورزشی مردان و به حداقل رساندن ورزش زنان است. بدین ترتیب رسانه‌ها از طریق نوع و میزان پوشش ورزش، به تسلط مردان کمک می‌کنند. پس ورزش و رسانه‌های جمعی به بازتولید و تقویت ایدئولوژی مسلط در مورد نظم جنسیتی در جامعه می‌پردازند. داداریو معتقد است که رسانه‌ها تمایل دارند تا از طریق میزان و نوع پوشش خبری رویدادهای ورزشی، هژمونی مردانه‌ی موجود در ورزش را تقویت نمایند. مستر نیز مدعی است که نوع گزینش، انعکاس و کل فرآیند مداخله‌ی رسانه در رویدادهای ورزشی به دنبال حمایت از ایدئولوژی مسلط مردانه است(شارع پور، ۱۳۸۸: ۳۲-۱۱). در این پژوهش تبعیض جنسیتی به عنوان ایدئولوژی مسلط مردانه در جامعه‌ی ورزش می‌باشد و منجرشدن آن به به وجود آمدن

[۱] Richard Giulianotti

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

شرایط نابرابری اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی برای زنان مورد بحث قرار می‌گیرد. تبعیض جنسیتی یعنی اعمال و رفتار، پیش داوری‌ها و ایدئولوژی‌هایی که زنان را فرودست‌تر و کم‌ارزش‌تر از مردان و مردان را مسلط بر زنان می‌داند، زنان به عنوان طبقه‌ی تحت سلطه در جست‌وجوی رسیدن به برابری می‌باشند. آنتونیو گرامشی، اعمال هژمونی یا سلطه‌ی فرهنگی را که همانا به شفاف‌سازی سلطه‌ی طبقه‌ی حاکم از طریق ایدئولوژی و فرهنگ بر طبقه‌ی زیردست می‌پردازد به تصویر می‌کشد. گرامشی بر این باور است که طبقات حاکم در جامعه، هژمونی یا سلطه‌ی خود را با به وجود آوردن افرادی که خودشان تمایل به تحت سلطه بودن دارند، به دست می‌آورند و ایدئولوژی در به وجود آوردن این تمایل نقش به‌سزایی دارد؛ چراکه به عنوان ابزاری محسوب می‌شود که از طریق آن عقاید معینی منتقل گشته و مهم‌تر این که درست تلقی می‌گردند. در نتیجه برای تغییر هژمونی یا سلطه در چنین جوامعی باید یک "جنگ موقعیت" صورت بگیرد که درواقع یک مبارزه‌ی زمان‌بر بر ضد ایدئولوژی مسلط مردانه محسوب می‌گردد.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش با بهره‌گیری از روش تحلیل تماتیک به عنوان روشی برای شناخت، تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده‌های کیفی به‌دست‌آمده از مصاحبه‌ها و داده‌های متنی و نیز روشی برای طراحی الگوی مفهومی مناسب، تلاش کرده است تا الگویی مناسب برای تحلیل تماتیک خبرهای المپیک ۲۰۲۰ توکیو با تأکید بر جنسیت طراحی کند. تحلیل مضمون، روشی برای شناخت تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده‌های کیفی، تحلیل داده‌های متنی است(براون و کلارک[۱]، ۲۰۰۶: ۲۳) در حقیقت تحلیل تماتیک سعی می‌کند از طریق کدگذاری داده‌ها و تحلیل آن‌ها مشخص کند که داده‌ها به ما چه می‌گویند. این تحلیل در پی الگویابی در داده‌هاست. زمانی که الگویی از داده‌ها به دست آمد، باید حمایت موضوعی از آن صورت گیرد. به عبارتی، تم‌ها از داده‌ها نشأت می‌گیرند(محمدپور،۱۳۹۰: ٤٩) در تحلیل تماتیک، داده‌های متنی در آن بر اساس مقوله‌های معنایی مشترک گروه‌بندی می‌شود و در نهایت بر اساس وجوه مشترک، عبارات گروه-بندی‌شده در هر کدام از مقولات و طی فرآیندی سلسله‌مراتبی، تم‌های اصلی و در مرحله‌ی نهایی، تم مرکزی (تم نهایی) شناسایی می‌شود(پاک سرشت، ۱۳۹۱: ١٦٦) تحلیل مضمون، طیف

[۱] De Baranda Clara Sainz

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

گسترده‌ای از روش‌ها و فنون را در بر می‌گیرد. روش کاربردی مناسب در این تحلیل مضمون، تحلیل قالب مضامین، شبکه‌ی مضمون‌ها، تحلیل مقایسه‌ای است. به دلیل این که پژوهش از نوع بنیادی خواهد بود، لذا جامعه‌ی آماری برای آن همچون پژوهش‌های کمی متصور نیست و روش نمونه‌گیری نیز نظری و یا تئوریک خواهد بود. به این منظور، منابعی انتخاب خواهند شد که بیش-ترین اطلاعات و داده برای پاسخ به سوال تحقیق فراهم می‌کنند. داده‌های متنی با این نمونه‌ها، تا آن جا ادامه یافت که محقق به مرحله‌ی اشباع نظری دست یافت. اشباع نظری معیاری است برای تعیین تعداد نمونه‌ها که بر اساس آن محقق تا جایی به بررسی داده‌های متنی ادامه می‌دهد که پاسخ به سوال‌های عمده‌ی تحقیق اشباع شده با داده‌های جدیدی در فرآیند گردآوری داده‌ها تولید نشود. این فرآیند را نمونه‌گیری نظری می‌خوانند که به دنبال نمونه‌گیری هدفمند می‌آید(محمدپور، ١٣٩٠: ٤٨).

جامعه‌ی آماری:

کلیه‌ی خبرها، گزارش‌ها، مصاحبه‌ها و مقاله‌های منتشرشده در رسانه‌های مکتوب ایرانی با تأکید بر المپیک ٢٠٢٠ توکیو می‌باشد.

نمونه‌ی آماری:

با توجه به این‌که روزنامه‌ها تنها رسانه‌ی مکتوبی هستند که به طور روزانه اخبار را منتشر می‌کنند و مخاطبین آنان از هر سن و قشری می باشند، به عنوان نمونه‌ی آماری در نظر گرفته شدند و از میان آن‌ها، روزنامه‌ی شرق به صورت هدفمند به جهت مطالعه و بررسی انتخاب شد. بررسی روزنامه‌ها نشان داد که روزنامه شرق نمونه‌ی خوبی از روزنامه‌نگاری حرفه‌ای حال حاضر ایران می‌تواند باشد.

جهت پوشش‌دهی حداکثری اخبار مربوط به المپیک، خبرهای بازه‌ی زمانی یک هفته قبل از شروع المپیک ٢٠٢٠ توکیو، دو هفته زمان برگزاری المپیک ٢٠٢٠ توکیو و یک هفته بعد از المپیک ٢٠٢٠ توکیو که برابر با یک ماه می‌شد مورد بررسی قرار گرفت که در مجموع ١٧٧ داده‌ی متنی کدگزاری و استخراج گردید.

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

جدول شماره‌ی یک- مشخصات زمان و مکان برگزاری المپیک ۲۰۲۰ توکیو

ردیف	مکان برگزاری المپیک	تاریخ برگزاری به میلادی	تاریخ برگزاری به هجری شمسی	زمان مورد مطالعه
۱	ژاپن- توکیو	۲۰۲۰ ۱۲آگوست- ۲۷جولای	۱۴۰۰ ۱ مرداد- ۱۷ مرداد	۱۴۰۰ ۲۵ تیر- ۲۵ مرداد

برای بررسی، از برگه‌ی کدگذاری محقق‌ساخته با دستورالعمل اختصاصی ریان و برنارد(۲۰۰۳) و افزودن واحدهای تحلیل جدید و در ادامه تأیید روایی آن به کمک چند تن از استادان جامعه‌شناسی ورزش و ارتباطات و تأیید ضریب عینیت (۰/۸۹ پی اسکات) یا ضریب توافق بین کدگذاران استفاده شد.

واحدهای تحلیل (متغیرهای) مورد بررسی در این تحقیق شامل مطالب مربوط به ورزش المپیک توکیو از ابعاد قالب مطالب (اخبار، مصاحبه، گزارش، مقاله و..) موضوع مطالب، جهت-گیری مطالب (مثبت، منفی، خنثی، دوپهلو)، تیتر در صفحه‌ی اول، عکس و صفحه‌ی درج مطلب بود. نشان‌گاه یا مخاطبان مطالب یکی دیگر از بخش‌های مهمی است که در روزنامه‌ها وجود دارد. هر مطلبی که در نشریات منتشر می‌شود، ممکن است خطاب به شخصیتی حقیقی یا حقوقی در امور ورزش باشد که به آن «نشان‌گاه» گفته می‌شود. برای سنجش روایی و پایایی تحقیق حاضر علاوه بر این‌که مضمون‌های فراگیر اصلی و فرعی با الگوهای مفهومی به‌دست‌آمده از پیشینه و چارچوب مفهومی تحقیق مطابقت داده شده است؛ نظریات و دیدگاه‌های گروهی از نخبگان پس از ملاحظه‌ی الگوی نهایی طراحی شده نیز در این خصوص لحاظ گردیده است.

یافته‌های پژوهش

با توجه به کدبندی‌ها و تحلیل‌های انجام‌گرفته بر روی داده‌های متنی روزنامه‌ی شرق در زمان برگزاری المپیک ۲۰۲۰ توکیو، مهم‌ترین مضمون‌های استخراج‌شده از بطن خبرهای انعکاس این رویداد ورزشی به شرح جدول ذیل می‌باشد:

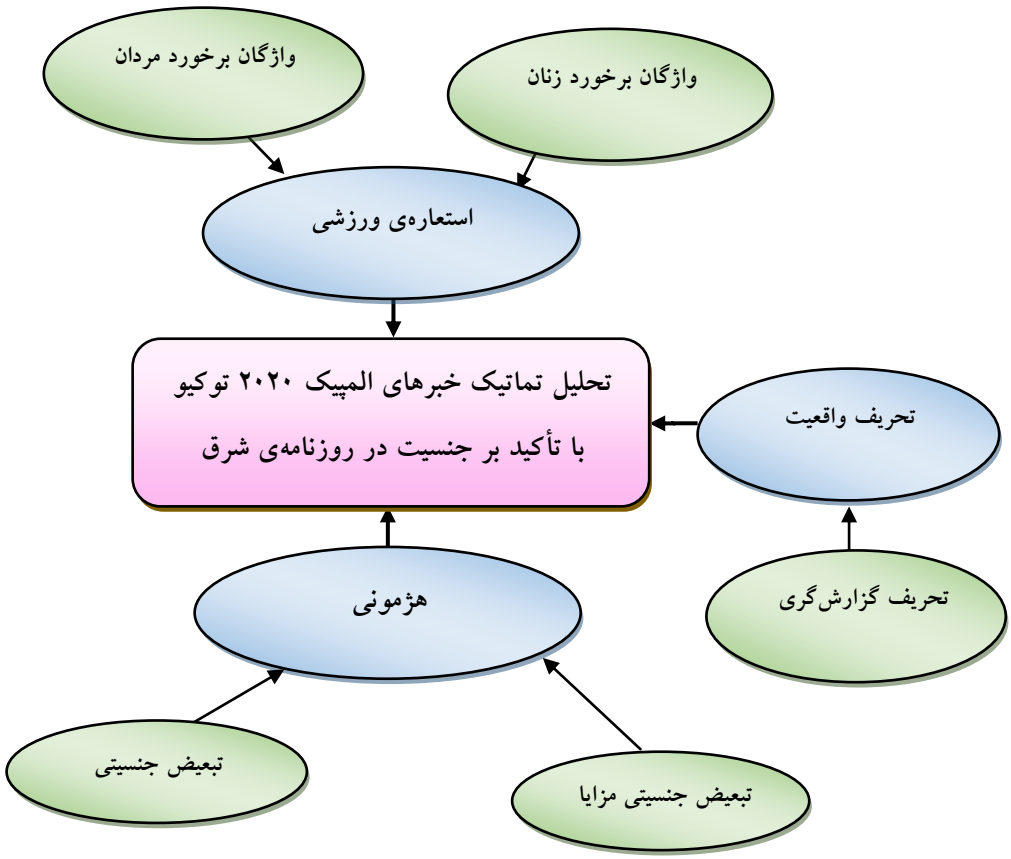
جدول شماره‌ی دو- مضامین تحلیل تماتیک خبرهای المپیک ۲۰۲۰ توکیو با تأکید بر جنسیت

	مضمون سازمان‌دهنده	مضمون اصلی	
	استعاره‌های	واژگان برخورد	جدال هم‌تیمی و خواهران دیروز، دوستی «خاله خرسه»، «آلت دست

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

تحلیل تماتیک خبرهای المپیک ۲۰۲۰ توکیو با تأکید بر جنسیت	ورزشی	زنان	بیگانگان»، به ملیت خودش پشت کرده است، به مملکت خود پشت می‌کند، به پرچم خود پشت می‌کند.
		واژگان برخورد مردان	من تنشه‌ی مبارزه هستم و می‌خواهم برنده شوم، این طلسم در شرایطی شکست، تانک روس، ترقه‌ی ایرانی!، اتحادیه‌ی جهانی کشتی به او لقب «شاهین» داد، سنجاب پرنده سرانجام خوشی نداشت!، مصاف دیدنی پلنگ جویبار.
	تحریف واقعیت	تحریف گزارش‌گری	تحریف کیمیا علیزاده در تلویزیون و پیش از رقابتش با ناهید کیانی در سه مرحله شکل گرفت
	هژمونی	تبعیض جنسیتی	(هامون درفشی فر) تمرین‌کردن با همسرم یکی از آرزوهای من بود ولی در ایران مردان و زنان باید جدا از یکدیگر تمرین کنند. می‌خواهم این را بگویم که هیچ شخص و هیچ مربی دیگری مثل سمیرا از من شناخت ندارد. او تجربه‌ی زیادی دارد و صاحب مدال در کاراته است و مربی تیم ملی زنان ایران هم بوده است(روزنامه‌ی شرق،١٤٠٠/٠٤/٢٧: ١١).
		تبعیض جنسیتی مزایا	در این اوضاع بد مالی کمیته‌ی ملی المپیک متحمل هزینه‌ی مالی رفت و آمد بی‌حاصل این ورزشکار (احسان حدادی) به توکیو شد. آیا بهتر نبود مسوولان کمیته‌ی ملی المپیک این هزینه را صرف یک جلیقه‌ی یخ برای ورزشکاری مثل نازنین ملایی می‌کردند تا با حوله‌ی سرد دمای بدنش را پایین نیاورد؟ یا به جای اعزام حدادی، یک ماساژور بیش‌تر همراه کاروان به توکیو می‌فرستادند تا متین بالسینی مجبور نشود قبل از مسابقه‌اش از گرفتگی عضله رنج ببرد. قسمت تلخ ماجرا این جاست که بالسینی مجبور می‌شود برای کاهش درد عضلانی‌اش به طور پنهانی از وان یخ برزیلی‌ها استفاده کند(روزنامه‌ی شرق،١٤٠٠/٠٥/٠٩: ١١).

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

نمودار شماره‌ی یک- الگوی تحلیل تماتیک خبرهای المپیک ۲۰۲۰ توکیو با تأکید بر جنسیت

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

همان گونه که در نمودار شماره یک مشاهده می گردد، سه مضمون اصلی شامل : استعاره ورزشی، تحریف واقعیت و هژمونی، از تحلیل تماتیک خبرهای ورزشی المپیک ۲۰۲۰ توکیو با تاکید بر جنسیت بدست آمده است که در ذیل به تحلیل آن ها پرداخته شده است.

الف: مضمون استعاره ی ورزشی

- واژگان برخورد زنان و مردان:

جدول شماره‌ی سه- طبقه‌بندی واژگان برخورد در روزنامه‌ی شرق

واژگان برخورد مردان	واژگان برخورد زنان	واژگان برخورد تیم ورزشی
من تنشه‌ی مبارزه هستم و می‌خواهم برنده شوم.	«آلت دست بیگانگان»	شروع بد آسمان‌خراش‌ها
ما یک بازی جان‌دار و جنگنده می‌خواهیم.	به ملیت خودش پشت کرده است.	رویارویی آسمان‌خراش‌های ایرانی در بزرگ‌ترین میدان ورزشی دنیا، مقابل تیمی که قدرت مطلق بسکتبال جهان است.
تانک روس، ترقه‌ی ایرانی!	به مملکت خود پشت می‌کند.	دیدار با آمریکا به عنوان یکی از قدرت‌های بلامنازع بسکتبال دنیا در نوع جذاب و پرهیجان خواهد بود.
شروع بد آسمان‌خراش‌ها	به پرچم خود پشت می‌کند.	ما یک بازی جان‌دار و جنگنده از این تیم می‌خواهیم.
لقب «شاهین»	چون رقیب، رقیبی معمولی نبود!	ایران، آمریکا را برد تا یکی از شیرین‌ترین پیروزی‌های ورزشی‌اش را جشن بگیرد.
مصاف دیدنی پلنگ جویبار با تیلور آمریکایی	دوستی «خاله خرسه»	به ضرس قاطع باید گفت که این رشته‌ی مدال‌آور در مسیر انحطاط قرار گرفته است.
سنجاب پرنده سرانجام خوشی نداشت!	جدال هم‌تیمی و خواهران دیروز یاد می‌شد.	او همیشه از سوی مخالفانش به عنوان نابودگر تکواندو خطاب می‌شود.
رویارویی آسمان خرا ش‌های	حمیده، «کیمیا» کاروان ایران؟	«معمولی» شدیم رفت!
این طلسم در شرایطی شکست.	شرایط ذهنی و جسمی ناهید کیانی بهتر از کیمیا علیزاده است.	روز تلخ و شیرین شاگردان بنا در المپیک توکیو
او همیشه از سوی مخالفانش به	حمیده، «کیمیا» کاروان ایران؟	واکنش رسانه‌ی روس به حذف والیبال

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

عنوان نابودگر تکواندو خطاب می‌شود.		ایران از المپیک شکست از ژاپن یک فاجعه است! بازی سرنوشت‌ساز بین ایران و ژاپن به یک درام تبدیل شد.
نتیجه‌ی تلخ و قابل پیش‌بینی حذف احسان حدادی	(حمیده عباسعلی) او کارنامه‌ی پرافتخاری دارد که می‌تواند برای رقبایش ترسناک باشد.	آبروداری فرنگی
« معمولی » شدیم رفت !	(حمیده عباسعلی) که خودش افتخاری بزرگ و البته یک طلسم‌شکنی جادویی است.	پایان غم‌انگیز کشتی آزاد در توکیو
کشتی فرنگی دنیا مبهوت فن زیبای گرایی	باخت تلخ حمیده عباسعلی	تیم ملی تکواندو در حد فاجعه بود.
واکنش رسانه‌ی روس به حذف والیبال ایران از المپیک. شکست از ژاپن یک فاجعه است! بازی سرنوشت‌ساز بین ایران و ژاپن به یک درام تبدیل شد.	نازنینی که شگفتی‌ساز شد	سقوط آزاد کشتی آزاد
سنجاب پرنده سرانجام خوشی نداشت!	کیمیا علیزاده با پول مردم ایران شناخته شده و بعد «آلت دست بیگانگان» شده است.	نابودی تکواندو
علی هاشمی اوت شد.	«کیمیا علیزاده با پول و خرج مردم کشورمان، پول افرادی که به سختی زندگی می‌کنند و مشکلات فراوانی به‌خصوص در چند سال اخیر دارند، به مقام قهرمانی رسیده است. حالا چنین ورزشکاری می‌رود و آلت دست افراد بیگانه می‌شود و سیاسی‌کاری دامنش را می‌گیرد و متأسفانه به جایی می‌رسد که بزرگ‌ترین اتفاق بد، یعنی کشورنداشتن، برایش رخ می‌دهد و به ملیت خودش پشت کرده است».	فاجعه و نزدیک به صفر مطلق را از خودشان نشان دادند.
او با اجرای فن دیدنی و نمایشی	در طول بازی سعی کرد اسمی از کیمیا	رویاپردازی‌های پوچ

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

سنجاب پرنده همه را مات و مبهوت این تکنیک خود کرد و اتحادیه‌ی جهانی کشتی به محمدعلی لقب شاهین را داد.	نیاورد و او را به‌عنوان بازیکن تیم پناهندگان معرفی کرد.	
(حسن یزدانی) باید دید آیا امروز یزدانی خواهد توانست طلسم شکست ناپذیری تیلور را برابر خودش بشکند یا خیر.	کیمیا علیزاده با حمایت مالی مالیات من و شما سهمیه گرفته و المپیکی شده است؛ وگرنه کسی او را نمی‌شناخت. او همچنین گفت که این خانم اتفاق تلخی را به یاد من آورد و کاش ما بیش‌تر فکر می‌کردیم تا در مقابل مردم‌مان قرار نگیریم.	شمشیرهایی که غلاف شدند.
علی داوودی استعدادی ناب	کسی که به مملکت خود پشت می‌کند، کسی که به پرچم خود پشت می‌کند، وقتی مقابل ملتش ایستاده است، چه فرقی برای دیگران دارد. به این‌که سرمایه‌ی سوخته محسوب می‌شود، بحثی ندارم؛ اما این‌که زیر کدام پرچم بازی می‌کند، خب معلوم است ما بگوییم زیر پرچم ایران نیست و رفته. اما نه این‌که کاملاً علنی بخواهیم کیمیا علیزاده را بزنیم. ایشان هم رقابت کردند؛ اما جلوی ملت ایران ایستادند و در قالب پرچم پناه‌جویان که هویت ندارد، مسابقه دادند.	رنجی که از فدراسیون والیبال می‌بریم.
(علی داوودی) در حرکت یک ضرب این دسته لاشا تالاخادزه معروف به غول گرجستانی		والیبال ایران قدرتش را از دست داده است.
(حسن یزدانی) برای این‌که باز با تمام توان بجنگم		
(احسان حدادی) مشخص بود که عمر قهرمانی این پرتاب‌گر دیسک تمام شده و دیگر حرفی برای		

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

گفتن ندارد.		

با توجه به یافته‌های جدول فوق، واژگان برخورد در روزنامه‌ی شرق، در سه سطح استعاره قابل طبقه‌بندی است: ۱) استعاره‌های مربوط به تیم ورزشی؛ ۲) استعاره‌های مربوط به مردان؛ ۳) استعاره‌های مربوط به زنان.

در استعاره‌های تیمی، مفهومی برای ورزش‌های خاص از قبیل جودو، جنگ است و بسکتبال یک بازی جنگنده، غیره. «من تنشه‌ی مبارزه هستم و می‌خواهم برنده شوم»(جواد محجوب (روزنامه‌ی شرق،۱٤۰۰/۰٤/۲۷: ۱۱))، «ما یک بازی جان‌دار و جنگنده از این تیم می‌خواهیم.» (بسکتبال (ص ۱۱) روزنامه‌ی شرق سه شنبه ۵ مرداد ۱٤۰۰)، این جملات به طور ضمنی، به بازنمایی معنایی در سطح بالاتر اشاره می‌کند: ورزش، مبارزه برای بقاست. همچنین در این سطح پنهان، استعاره‌های گزارش ورزشی دارای ویژگی‌های معناشناختی مشابه با ویژگی‌های سایر انواع گفتمان‌ها از قبیل سیاست هستند. سیاستی که در ورزش ایران با پدیده‌ای به نام تیم پناهندگان المپیک مواجهه بود که در این جملات مطرح شده است: «آلت دست بیگانگان»، به ملیت خودش پشت کرده است، به مملکت خود پشت می‌کند، به پرچم خود پشت می‌کند(کیمیا علیزاده(روزنامه‌ی شرق،۱٤۰۰/۰۵/۲۱: ۱۱)) از طرفی دیگر در روزنامه‌ی شرق، در استعاره‌های مربوط به مردان و زنان نوعی استعاره‌ی جنسیت‌زدگی مشاهده می‌شود و حکایت از وجود «زبان جنسیت‌زده» دارد که در واژگان برخورد زنان وجود دارد و به نوعی توصیف واژه‌های تحقیرشده را برای ورزش‌کار زن پناهنده‌ی ایرانی بیان می‌کند و این در حالی است که برای ورزش‌کار مرد پناهنده‌ی ایرانی مطلقاً از این ادبیات استفاده نمی‌شود. مثل: دوستی خاله خرسه، به ملیت خودش پشت کرده است، به مملکت خود پشت می‌کند، به پرچم خود پشت می‌کند. در مقابل در واژگان برخورد مردان، نوعی از توصیف واژه‌های شجاع و مبارز و قوی بیان می‌شود و این در حالی است که برای ورزش‌کاران زن از این ادبیات استفاده نمی‌شود، مثل: تانک روس، ترقه ایرانی!، شاهین، پلنگ جویبار؛ که در این راستا می‌توان گفت ایران بیش‌ترین ورزش‌کار تیم پناهندگان المپیک توکیو را تشکیل می‌داد که شامل پنج ورزش‌کار ایرانی بود: سعید فضل الله در کایاک یک نفره از آلمان، هامون درفشی پور در کاراته از کانادا، جواد محجوب در جودو از کانادا، دینا پوریونس در تکواندو از هلند و کیمیا علیزاده در تکواندو از آلمان، ورزش‌کارانی با اصلیت ایرانی در تیم پناهندگان هستند(روزنامه‌ی شرق،۱٤۰۰/۰٤/۲۷: ۱۱)، در این‌جا مضمون فرعی واژگان برخورد

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

زنان و مردان در روزنامه‌ی شرق، مضامین سازمان‌دهنده در قالب استعاره‌های ورزشی بودند که ذیل آن‌ها مضامین پایه از بین داده‌های پژوهش استخراج شد.

ب: مضمون فرا واقعیت

جدول شماره‌ی چهار - مراحل شکل‌گیری تحریف رقابت کیمیا علیزاده در تلویزیون و پیش از رقابت با ناهید کیانی

تحریف قبل از مسابقه	بیژن خراسانی که به عنوان گزارش‌گر حضور داشت، مقدمه‌چینی کرد و گفت که کمیته‌ی بین‌المللی المپیک دوستی «خاله خرسه» را رقم زده و جدول را به گونه‌ای سیاسی در این گروه ترسیم کرده تا ناهید کیانی به کیمیا علیزاده برخورد کند. او سپس با به سخره گرفتن عملکرد کیمیا علیزاده گفت که تا به حال هیچ بردی نداشته و به دلیل مسایل سیاسی به المپیک راه داده شده است. نهایتاً هم گفت که شرایط ذهنی و جسمی ناهید کیانی بهتر از کیمیا علیزاده است(روزنامه‌ی شرق،١٤٠٠/٠٥/٠٤: ١١).
	بعد از این صحبت‌ها نوبت به پخش نخستین آیتم رسید که به رشد ورزش زنان ایران بعد از انقلاب پرداخت. در این برنامه به افتخارات زنان ورزش‌کار ایرانی اشاره شد و اولین مدال‌های به دست آمده در سطوح مختلف مورد بررسی قرار گرفت؛ ولی نکته‌ی عجیب این‌که وقتی نوبت به المپیک ریو رسید اسم کیمیا علیزاده سانسور شد و فقط به گفتن این جمله بسنده شد که طلسم کسب مدال در المپیک برای زنان ورزشکار ایران به دست ورزش تکواندو(!) شکسته شد(روزنامه‌ی شرق،١٤٠٠/٠٥/٠٤: ١١).
	از این زمان به بعد تخریب کیمیا علیزاده در تلویزیون شتاب بیش‌تری گرفت؛ بهزاد کاویانی که به جمع مجری و گزارش‌گر برنامه اضافه شده بود، گفت: بعضی‌ها هم نه‌تنها این لیاقت را ندارند، بلکه این فرصت را هم از دست می‌دهند تا حداقل بتوانند در محیطی تنفس کنند که این ورزش‌کاران [جواد فروغی] اطرافشان هستند و بتوانند زندگی‌شان را در کنار هم‌وطنان خودشان بگذرانند(روزنامه‌ی شرق،١٤٠٠/٠٥/٠٤: ١١).
	بخش سومی که شبکه‌ی سه سیما برای تخریب چهره‌ی کیمیا علیزاده در نظر گرفته بود، به آیتمی جدید برمی‌گشت که در آن اشاره‌ای به مهاجرت این ورزش‌کار شده بود. در این آیتم که تصویر مبارزات قبلی کیمیا پخش شد، مهاجرت او تأسف‌بار و آغشته با رنگ و لعاب ناسپاسی قلمداد شد. در ادامه هم به این مورد اشاره شد که حرکت کیمیا علیزاده و هر ورزش‌کار دیگری که به نوعی روبه‌روی کشورش قرار می‌گیرد، عملی زشت است. در بخشی از این آیتم هم این طور عنوان شد که حالا مردم از کیمیا علیزاده رویگردان شده و دیگر ارزشی هم برای مدال او قایل نیستند.
	بهزاد کاویانی هم بعد از این آیتم و پیش از شروع مبارزه تلاش کرد کیمیا را مقابل مردم قرار دهد. او گفت: کیمیا علیزاده با پول و خرج مردم کشورمان، پول افرادی که به سختی زندگی می‌کنند و مشکلات فراوانی به خصوص در چند سال اخیر دارند، به مقام قهرمانی رسیده است. حالا چنین ورزش‌کاری می‌رود و آلت دست افراد بیگانه می‌شود و سیاسی‌کاری دامنش را می‌گیرد و متأسفانه به

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

	جایی می‌رسد که بزرگ‌ترین اتفاق بد یعنی کشور نداشتن برایش رخ می‌دهد و به ملیت خودش پشت کرده است(روزنامه‌ی شرق،۱٤۰۰/۰۵/۰٤: ۱۱). بهزاد کاویانی در شبکه‌ی سه و مهدی توتونچی در شبکه‌ی ورزش، خط مشخصی را برای قراردادن کیمیا علیزاده علیه مردم ایران کشیدند و هر دو به نوعی این موضوع را بازتاب دادند که کیمیا علیزاده با پول مردم ایران شناخته شده و بعد «آلت دست بیگانگان» شده است. بهزاد کاویانی در برنامه‌ی شبکه سه و قبل از مبارزه‌ی ناهید کیانی با کیمیا علیزاده، گفت: «کیمیا علیزاده با پول و خرج مردم کشورمان، پول افرادی که به سختی زندگی می‌کنند و مشکلات فراوانی به‌خصوص در چند سال اخیر دارند، به مقام قهرمانی رسیده است. حالا چنین ورزشکاری می‌رود و آلت دست افراد بیگانه می‌شود و سیاسی‌کاری دامنش را می‌گیرد و متأسفانه به جایی می‌رسد که بزرگ‌ترین اتفاق بد، یعنی کشورنداشتن، برایش رخ می‌دهد و به ملیت خودش پشت کرده است». گزارش‌گری هم که قرار بود مسابقه‌ی ناهید کیانی و کیمیا را گزارش کند، در طول بازی سعی کرد اسمی از کیمیا نیاورد و او را به‌عنوان بازیکن تیم پناهندگان معرفی کرد. در شبکه‌ی ورزش هم مجری آن روز برنامه یعنی مهدی توتونچی در صحبت‌هایی که به نظر می‌رسید از قبل هماهنگ شده است، گفت که کیمیا علیزاده با حمایت مالی مالیات من و شما سهمیه گرفته و المپیکی شده است؛ وگرنه کسی او را نمی‌شناخت. او همچنین گفت که این خانم اتفاق تلخی را به یاد من آورد و کاش ما بیش‌تر فکر می‌کردیم تا در مقابل مردم‌مان قرار نگیریم(روزنامه‌ی شرق،۱٤۰۰/۰۵/۲۱: ۱۱)
تحریف در حین مسابقه	نهایتاً نوبت به پخش مبارزه‌ی کیمیا علیزده و ناهید کیانی رسید که این‌جا هم یک بار دیگر اتفاقات عجیب و غریبی رخ داد؛ فارغ از این‌که گزارش این بازی بسیار ضعیف بود، خراسانی تلاش کرد با نادیده‌گرفتن کیمیا علیزاده تا جای ممکن از او اسمی نبرد و حتی امتیازاتی را هم که مقابل ناهید کیانی به دست آورد، گزارش نکرد. گزارش‌گر زمانی که کیمیا از ناهید پیش افتاد، این امتیازات را برنامه‌ریزی قبلی و اشتباهات داوری توصیف کرد و گفت که به داوران دستور داده‌اند مبارزه را برای کیمیا علیزاده دربیاورند!(روزنامه‌ی شرق،۱٤۰۰/۰۵/۰٤: ۱۱) بعد از اتمام مبارزه هم که با برتری ۱۸ بر ۹ کیمیا علیزاده همراه شد، تصاویر خیلی سریع قطع شد تا در آغوش گرفتن مهرو کمرانی و بغل کردن ناهید کیانی توسط کیمیا علیزاده به تصویر کشیده نشود(روزنامه‌ی شرق،۱٤۰۰/۰۵/۰٤: ۱۱)
تحریف بعد از مسابقه	کیمیا که با سه رنگ پرچم ایران اسم خود را روی کمربندش حک کرده بود، در نیمه‌نهایی برابر رقیبی از روس شکست خورد تا مدال طلا، درست مثل چهار سال پیش از دستش سُر بخورد؛ اما در ایران مجری تلویزیون به گفتن این جمله بسنده کرد که مبارزه زیر پرچم ایران لیاقت می‌خواهد که بعضی‌ها این لیاقت را ندارند(روزنامه‌ی شرق،۱٤۰۰/۰۵/۰٤: ۱۱)
	پویا ملک‌آبادی، مدیر گروه تولید شبکه‌ی ورزش سیما، در صحبت‌هایی که ایسنا آن را منتشر کرده، گفته است رویکرد مجریان ما در جلساتی که با شورای ورزش و مدیران ورزش داشتیم، کاملاً مشخص بود. او درباره‌ی اظهاراتی که مجریان شبکه‌ی سه و شبکه‌ی ورزش در قبال مسابقه‌ی کیمیا علیزاده

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

	داشته‌اند، به طور مشخص حرف زده است. «ما جلسات مفصلی با مجریان خود قبل از هر رقابت داشتیم؛ اما رویکرد سازمان درباره‌ی پدیده‌ی مهاجرت رویکردی کاملاً مشخص است. کسی که به مملکت خود پشت می‌کند، کسی که به پرچم خود پشت می‌کند، وقتی مقابل ملتش ایستاده است، چه فرقی برای دیگران دارد. این‌که سرمایه‌ی سوخته محسوب می‌شود، بحثی ندارم؛ اما این‌که زیر کدام پرچم بازی می‌کند، خب معلوم است ما بگوییم زیر پرچم ایران نیست و رفته. اما نه این‌که کاملاً علنی بخواهیم کیمیا علیزاده را بزنیم. ایشان هم رقابت کردند؛ اما جلوی ملت ایران ایستادند و در قالب پرچم پناه‌جویان که هویت ندارد، مسابقه دادند. نکته این‌جاست».

با توجه به داده‌های جدول فوق، به عنوان مصداق تحریف گزارش‌گری در روزنامه‌ی شرق، انعکاس رقابت کیمیا علیزاده در تلویزیون و پیش از رقابتش با ناهید کیانی در سه مرحله شکل گرفت: ۱) تحریف قبل از مسابقه: که می‌توان در عبارات ذیل مشاهده کرد: حرکت کیمیا علیزاده و هر ورزش‌کار دیگری که به نوعی روبه‌روی کشورش قرار می‌گیرد، عملی زشت است. حالا چنین ورزش‌کاری می‌رود و آلت دست افراد بیگانه می‌شود و سیاسی کاری دامنش را می‌گیرد و متأسفانه به جایی می‌رسد که بزرگ‌ترین اتفاق بد یعنی کشور نداشتن برایش رخ می‌دهد و به ملیت خودش پشت کرده است(روزنامه‌ی شرق،١٤٠٠/٠٥/٠٤: ١١) بایستی گفت در این مضامین تحریف واقعیت مهاجرت یک ورزش‌کار صورت گرفته است که عضو تیم پناهندگان المپیک توکیو شده است.

۲) تحریف در حین مسابقه: که می‌توان در عبارات ذیل مشاهده کرد: با نادیده‌گرفتن کیمیا علیزاده تا جای ممکن از او اسمی نبرد و حتی امتیازاتی را هم که مقابل ناهید کیانی به دست آورد، گزارش نکرد. گزارش‌گر زمانی که کیمیا از ناهید پیش افتاد، این امتیازات را برنامه‌ریزی قبلی و اشتباهات داوری توصیف کرد و گفت که به داوران دستور داده‌اند مبارزه را برای کیمیا علیزاده دربیاورند! بعد از اتمام بازی هم که با برتری ۱۸ بر ۹ کیمیا علیزاده همراه شد تصاویر خیلی سریع قطع شد تا در آغوش گرفتن مهرو کمرانی و بغل کردن ناهید کیانی توسط کیمیا علیزاده به تصویر کشیده نشود(روزنامه‌ی شرق،١٤٠٠/٠٥/٠٤: ١١) بایستی گفت در این مضامین تحریف خبر ورزشی و سانسور تصویری صورت گرفته است و گزارش خلاف واقع داده شده است

۳) تحریف بعد از مسابقه: که می‌توان در عبارات ذیل مشاهده کرد: کیمیا با سه رنگ پرچم ایران اسم خود را روی کمربندش حک کرده بود، اما در ایران مجری تلویزیون به گفتن این جمله بسنده کرد که مبارزه زیر پرچم ایران لیاقت می‌خواهد که بعضی‌ها این لیاقت را ندارند(روزنامه‌ی شرق،١٤٠٠/٠٥/٠٤: ١١) بایستی گفت در این مضامین تحریف خبر ورزشی صورت گرفته است و

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

گزارش خلاف واقع داده شده است. در این‌جا مضمون فرعی تحریف گزارش‌گری در روزنامه‌ی شرق، از مضامین سازمان‌دهنده در قالب تحریف واقعیت بود که ذیل آن‌ها مضامین پایه از بین داده‌های پژوهش استخراج شد.

ج: مضمون هژمونی

تحلیل تماتیک هژمونی در روزنامه‌ی شرق در دو مبحث شکل گرفت:

تبعیض جنسیتی: (هامون درفشی فر) تمرین کردن با همسرم یکی از آرزوهای من بود ولی در ایران مردان و زنان باید جدا از یکدیگر تمرین کنند. می‌خواهم این را بگویم که هیچ شخص و هیچ مربی دیگری مثل سمیرا از من شناخت ندارد. او تجربه‌ی زیادی دارد و صاحب مدال در کاراته است و مربی تیم ملی زنان ایران هم بوده است(روزنامه‌ی شرق،۱٤۰۰/۰٤/۲۷: ۱۱).

تبعیض جنسیتی مزایا: (روزنامه‌ی شرق) در این اوضاع بد مالی، کمیته‌ی ملی المپیک متحمل هزینه‌ی مالی رفت وآمد بی‌حاصل این ورزش‌کار (احسان حدادی) به توکیو شود آیا بهتر نبود مسوولان کمیته‌ی ملی المپیک این هزینه را صرف یک جلیقه‌ی یخ برای ورزش‌کاری مثل نازنین ملایی می‌کردند تا با حوله‌ی سرد دمای بدنش را پایین نیاورد؟ یا به جای اعزام حدادی، یک ماساژور بیش‌تر همراه کاروان به توکیو می‌فرستادند تا متین بالسینی مجبور نشود قبل از مسابقه‌اش از گرفتگی عضله رنج ببرد. قسمت تلخ ماجرا این‌جاست که بالسینی مجبور می‌شود برای کاهش درد عضلانی‌اش به طور پنهانی از وان یخ برزیلی‌ها استفاده کند(روزنامه‌ی شرق،۱٤۰۰/۰۵/۰۹: ۱۱) بایستی گفت در این مضامین ارزش عملکرد ورزشی زنان ورزش‌کار فرودست‌تر و کم‌ارزش‌تر از عملکرد ورزشی مردان است و برای ورزش مردان بیش‌تر ارزش، بها، مزایا و... قایل هستند. در این‌جا به مضمون فرعی تبعیض جنسیتی و تبعیض جنسیتی مزایا در روزنامه‌ی شرق اشاره دارد که از مضامین سازمان‌دهنده در قالب هژمونی بود.

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر، به بررسی این مسأله پرداخت که تحلیل تماتیک روزنامه‌ی شرق، چارچوب‌های متفاوتی را در مورد یک رویداد ورزشی به کار می‌برد که در نتیجه معنای متفاوتی را تولید می‌کند، این تولید معنای متفاوت از رویدادها، در مورد مسایل ورزشی مشهودتر است که در همین راستا به تحلیل و بررسی پوشش خبری رویدادهای ورزشی المپیک ۲۰۲۰ توکیو، در روزنامه‌ی شرق پرداخته شده است. نتایج ترسیم شبکه‌ی مضامین بازنمایی جنسیت در روزنامه‌ی شرق نشان می‌دهد که مفاهیم (هژمونی، استعاره‌های ورزشی، فراواقعیت) برای ترسیم بازنمایی

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

جنسیت نقش کلیدی دارد. در هژمونی، روزنامه در رویدادهای ورزشی به دنبال حمایت از ایدئولوژی مسلط مردانه بود که در این پژوهش تبعیض جنسیتی را به عنوان ایدئولوژی مسلط مردانه در جامعه‌ی ورزش به تصویر می‌کشید و برای شناخت این ایدئولوژی، زبان ابزار مناسبی است. انتخاب استعاره‌ی زبان، نشان‌دهنده‌ی ایدئولوژی در جامعه‌ی ورزشی است که می‌توان دو نوع استعاره را ذکر کرد: استعاره‌ی جنگی و استعاره‌ی جنسیت‌زدگی؛ از یک طرف استعاره‌ی جنسیت‌زدگی حکایت از وجود نوعی «زبان جنسیت‌زده» دارد که کاربرد آن تمایزی نامربوط یا ناعادلانه را در میان جنسیت‌های مختلف به وجود آورده و یا ترویج می‌نماید که بازتابی از جنسیت‌زدگی نظام اجتماعی است و از طرفی دیگر در استعاره‌های جنگ در گزارش‌های ورزشی نوعی زبان رقابتی را در نظام‌های اجتماعی ایجاد و تقویت می‌گردد و در فراواقعیت با بزرگ‌نمایی یا تحریف اطلاعات درباره‌ی یک رخداد واقعی گزارش‌گری ورزشی، سبب می‌شود تا دیگر اثری از واقعیت اولیه در گزارش‌های تلویزیونی یا مطبوعاتی باقی نماند.

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

منابع

۱. احمدی، ثریا؛ عقیلی، سیدوحید؛ مهدی زاده، سیدمحمد و افسانه مظفری (۱۳۹٤) «رسانه و مسأله‌ی هویت جنسیتی بازنمایی شده (رهیافتی تحلیلی به مناقشه‌ی تاریخی نقش رسانه‌ها در بازتولید و ترویج نابرابری جنسیتی)»، **مطالعات رسانه‌ای**، سال ۱۰، زمستان: ۱۸-۷.

۲. پاک سرشت، سلیمان؛ حسینی، حاتم و مینا اینانلو (۱۳۹۱) «تحلیل تماتیک رفتارهای بدنی در بین دختران و زنان تهرانی»، **فصل‌نامه‌ی انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات**، سال ۸، شماره‌ی ۲۸، پاییز: ۱٦۹-۱٤۷.

۳. جیولیونوتی، ریچارد(۱۳۹۰) **نظریه‌های جامعه‌شناسی انتقادی در ورزش**، ترجمه‌ی افسانه توسلی، تهران: انتشارات علم.

٤. چارتریس بلک، جاناتان(۱۳۹۸) **تحلیل انتقادی استعاره: رویکردی شناختی – پیکره‌ای**، ترجمه‌ی یکتاپناه پور، تهران: انتشارات لوگوس.

۵. روستایی، مریم؛ مهدی زاده طالشی، سیدمحمد و **مهدخت** بروجردی علوی (۱۳۹٤) «مقایسه‌ی بازتاب ورزش مردان و زنان در روزنامه‌های ورزشی ایران (تحلیل محتوای روزنامه‌های ورزشی خبر ورزشی و نود)»، **دومین همایش بین‌المللی مدیریت رسانه**: ۲۱-۱.

٦. شارع پور؛ محمود(۱۳۸۸) «نقش رسانه در بازتولید هژمونی مردانه در ورزش: مطالعه‌ی موردی: بازی‌های المپیک»، **فصل‌نامه‌ی انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات**، دوره ۵، شماره ۱٤، بهار: ۳۲-۱۱.

۷. عزیزی، فرید؛ اتابک، محمد و حسنعلی افخمی(۱۳۹۷) «بازی‌های رایانه‌ای و بازنمایی زنان: تحلیل نشانه‌شناختی مجموعه بازی السا»، **فصل‌نامه‌ی مطالعات رسانه‌های نوین**، سال ٤، شماره‌ی ۱٤، تابستان: ۲٤۷-۲۱۷.

۸. محمدپور، احمد(۱۳۹۰) **روش تحقیق کیفی ضد روش**، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.

۹. مطهری، شهلا و محبوبه سعادت (۱۳۹٤) «بررسی زبان جنسیتی در مطبوعات اجتماعی ایران: مطالعه‌ی موردی چهار مجله‌ی خانوادگی پرتیراژ»، **فصل‌نامه‌ی علمی – پژوهشی زبان-پژوهی دانشگاه الزهرا**، سال ۷، شماره‌ی ۱٦، پاییز: ۱۵۹-۱۳۳.

۱۰. مهدی‌زاده، سیدمحمد(۱۳۸۹) **نظریه‌های رسانه: اندیشه‌های رایج و دیدگاه‌های انتقادی**، تهران: انتشارات همشهری.

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]

۱۱. نظری آزاد، معصومه؛ طالب پور، اکبر و مجید کاشانی (۱۳۹۸) «تحلیل جامعه‌شناختی از نابرابری جنسیتی در ورزش(از منظر زنان ورزش‌کار قهرمان ملی)»، **فصل‌نامه‌ی علمی - پژوهشی زن و جامعه**، سال ۱۰، شماره‌ی ٤۰، زمستان: ۳۱٦-۲۸۹.

۱۲. Baudrillard, Jean. (۲۰۰۷). Seduced Translation, Amin Jahani. Paris Poetry .

۱۳. Baudrillard, Jean. (۱۹۸۱). Simulacra and Simulation. Translated by Sheila Glaser, The first full-length translation in English of an essential work of postmodernist though .

۱٤. Braun,V. ,Clarle,V. (۲۰۰٦). Using thematic analysis in psychology,Qualitative Research in psychology(Vol. ۳) .

۱۵. Bruce, T. (۲۰۱٦). New rules for new times: Sportswomen and media representation in the third wave. *Sex Roles, ۷٤*, ۳٦۱–۳۷٦, https: //doi. org/۱۰. ۱۰۰۷/s۱۱۱۹۹-۰۱۵-۰٤۹۷-٦. CrossRefGoogle Scholar

۱٦. Bruce, T. (۲۰۱۳). Reflections on communication and sport: On women and femininities. *Communication & Sport, ۱*(۱/۲), ۱۲۵–۱۳۷, https: //doi. org/۱۰. ۱۱۷۷/۲F۲۱٦۷٤۷۹۵۱۲٤۷۲۸۸۳. CrossRefGoogle Scholar

۱۷. De Baranda Clara Sainz, Adá Lameiras Alba, Blanco Ruiz Marian (۲۰۲۰) Gender Di_erences in Sports News Coverage on Twitter, International Journal Environmental Research and Public Health, ۱۷(۱٤): ۱-۱۳, doi: ۱۰. ۳۳۹۰/ijerph۱۷۱٤۵۱۹

۱۸. Linda Chukwurah N, Malete Leps, Godfrey Nji C. (۲۰۲۰) Gender inequity in media coverage and athletes' welfare in Nigerian sports: impact of the Nigeria sports policy and African union agenda, Sport in Society,

۱۹. Ortega Calvo Elena (۲۰۲۰) News Coverage of Women Athletes during the Olympic Games, *RICYDE. Revista Internacional de Ciencias del Deporte.* ٦۱(۱٦), ۲٦۷-۲۸٤. https: //doi. org/۱۰. ۵۲۳۲/ricyde۲۰۲۰. ۰٦۱۰۳

[Downloaded from scdsjournal.ir on 2026-11-20]